

Naročnina

za državo SHS:

za mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 50

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40

v inozemstvu 60

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6 III. Rokopis
se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 30, upravnitva 328.Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sara-
jevo 7.363, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene Inzeratov:

Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3— in 4—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v polovini.

Intriganti na delu.

Predobro poznamo naravo slovenskih demokratov, da bi nas mogla presenetiti kaka demokratska intriga. Od intrigantstva in kupčij živi demokratska stranka v Sloveniji, v tem intrigantskem odseku se giblje in zato je v intrigah tudi iznajdljiva. Še vsakdo pa, ki je s to družbo paktiral, je bil opeharjen, ker poklicnim mešetarjem v mešetarstvu nikdo ni kos, razen če se sam poniža in pade na mešetarski nivo. Zveza, ki jo je sklenila Narodnonapredna stranka z demokrati pri zadnjih volitvah v narodno skupščino za ljubljanski mandat, je izrazil dokaz za to našo trditev. Volk pač spremeni dlako, narave pa ne. Že pred dnevi smo dejali, da bodo pogajanja za opozicijski blok uspešna, ako ne bodo levičarski centralisti v demokratski stranki dobili preveč upliva, ki ga sedaj nimajo. Čisto jasno nam je bilo, da bodo skušali radikali s pomočjo gotovega dela demokratskega časopisa, ki jim je na uslugo, sejati med skupine opozicijskega bloka razdor in nezaupanje. To se danes potrjuje. Iz Belgrada nam poročajo, da Pribičević prav nič ne prikriva, da je proti opozicijskemu bloku in da bo delal samo za to, da pridejo demokrati zopet v koalicijsko vladno z radikali. Proti radikalom bodo zabavljali tako dolgo, dokler se jih ti ne usmilijo in sprejmejo zopet v koalicijo, da potem lahko s podvojenjo korupcijo izjemajo državo in ljudstvo. Celo demokratski neodvisni dnevnik »Odjek« v Belgradu vidi to in piše z dne 29. t. m.: »Danes je Radić še manj prijeten režimu g. Pašića kakor po objavi »Markovega protokola«. Vse skupine iz parlamentarne opozicije so se začele resno pogajati za ustvaritev skupne fronte proti vladi g. Pašića. V teh razgovorih se stranka g. Radića ne udeležuje neposredno. Ali že sedaj držanje g. Radića in njegovih ljudi za uspeh opozicijskega bloka ni indiferentno. Vešče vržena intriga med g. Korošca, g. Spaho in radićevce ali med g. Korošca, g. Spaho in demokrate in zemljoradnike, bi zamogla, ako ne preprečiti, pa vsaj otežiti tudi prve početke združevanja opozicije v skupščini.«

Te radikalne intrige danes že opravljajo listi, ki zastopajo sicer slabotno strujo Pribičevića v demokratskem klubu. V Sloveniji opravljata ta posel kupljeni »Slov. Narod« in »Jutro«, ki pripovedujeta prave bajke o SLS, jo ljuto napadeta in marljivo ponatiskujeta radikalne intrige. »Jutro« jih celo falzificira, da jih more povečati in slikati hudiča na steno. En sam dokaz. Včeraj je »Jutro« dobredno poročalo: »Radikalne Beograjske Novosti« si dajo poročati iz Zagreba, da Radićevci ne bodo hodili po kostanj v ogenj za dr. Korošca, ki vedno skuša za sebe izvleči največji plen in da jim tudi ni za to, da bi podprli dr. Spaho, proti kateremu nameravajo pri prihodnjih volitvah v Bosni povsodi postaviti svoje kandidate. Kdo ne bi opazil konjskega kopita, ki se zlovesče skriva v teh vrsticah? Da se vidi »Jutrova« intrigantska potvorba omenjenega poročila v »Beograjskih Novostih«, objavljamo dobredno tudi njihovo dotično poročilo iz Zagreba, ki se glasi: »Hrvatsko narodno zastopstvo je zaključilo, da se more iti v Belgrad, da obori sedanjo vladno. Namen te akcije radićevcev, če bi uspela, je, da pride čimprej do volitev, na katere radićevci veliko dajo, o čemer sem pač že nekelekolikrat poročal. Radićevci ne upajo na noben sporazum z demokrati niti dajo mnogo na opozicijski blok, ki ga snuje sedaj g. Davidović. Ako bi se opozicijski blok ustvaril, bi gledali nanj samo kot na primerno sredstvo, ki naj bi pomagalo vrediti sedanjo vladno in omogočilo skorajšnje volitve.«

»Jutro« je torej radikalni intrigantski poizkus prosto falzificiral, očitno ker se mu je to intrigantstvo zdelo še premajhno. Ko bi bila demokratska gospoda pri tem svojem poklicnem delu vsaj malo duhovitejša in ne tako silno nerodna, da ji more nasesti samo še političen abecedar, pa še ta se mora stalno ponavljajočega se žonglerstva demokratov naveličati. Vsa njihova taktična modrost v borbi zoper našo parlamentarno delegacijo sloni konečno na tezi: Ako Jugoslovanski klub kot dosedaj

edino resna in dosledna opozicija kaj doseže, potem pravijo, da se pogaja z radikali; ako pa ne more kot manjšina česa doseči, pa pravijo, da je zanič, ker nič ne doseže.

Zdi se, da je demokratska gospoda v Sloveniji postala zopet malo nervozna; boji se, da bi revizionistično načelo, na katero je pristal g. Marinković, ne prodrlo v de-

mokratski stranki, ker potem bi bil opozicijski blok gotova stvar in ureditev države v avtonomističnem smislu bi bila samo še vprašanje časa. To pa bi kvarilo centralistične kupčije »slovenskih« demokratov in s kupčijami vred bi bilo tudi konec sedanje demokracije v Sloveniji in s tem ostudnega intrigantstva, ki se je razpaslo po zaslugi demokratov tudi v Sloveniji.

Ekspoze finančnega ministra.

MINISTER PRIZNAVA DAVČNO OBREMENITEV NOVIH POKRAJIN. — NARAŠČANJE IZVOZA. — ZA DEFLACIJSKO POLITIKO.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je podal finančni minister dr. Stojadinović svoj ekspoziciji in utemeljeval osnove, na katerih sloni ves njegov državni proračun. Stvarno je ekspozicija g. ministra tako suhoparen in prazen, da se splošno čudijo, kako se je upal stopiti pred parlament samo s celo povodnjo besed brez vsake vsebine. Tudi poslanci vladne stranke priznavajo, da so vsled praznega govora dr. Stojadinovića razočarani. Njegova izvajanja je zbornica jemala na znanje zelo hladno in pritrjevanje je bilo jako redko.

Glavna napaka Stojadinovićevega ekspozicije je, da iz njega ni razvidna niti najmanjša smernica splošne državne finančne politike. Kdor presoja gospodarsko in finančno politiko naše države na temelju tega ekspozicije, mora priti do zaključka, da je vsa finančna in gospodarska politika v naši državi brez programa in brez cilja.

Iz ekspozicije samega je razviden samo en cilj, namreč izmозgavanje prečasnih pokrajin. Finančni minister se sicer hvali, da je dosegel proračunsko ravnotežje, toda istočasno priznava, da je to ravnotežje dosegel le z velikansko davčno obremenitvijo novih krajev. Iz ekspozicije je dalje jasno razviden tudi silen pritisk na prečasnko industrijo in trgovino. To je splošen vtis, ki ga je napravil ekspozicija finančnega ministra.

Dr. Stojadinović je govoril skoraj dve uri. V svojem govoru je najprej utemeljeval sklep vlade, da se začne računati proračunsko leto od 1. aprila dalje, tako da bo predloženi proračun (in vsi naslednji proračuni) veljal od 1. aprila 1924 do 31. marca 1925. (Medklie: Prvi april, to je pravi datum!) Proračun znaša 10 milijard 450 milijonov dinarjev dohodkov in ravno toliko stroškov, stroški so se zvišali zlasti na račun zvišanja plač za uradnike in za vojaštvo. Zvišali so se stroški tudi zato, ker bo vlada plačevala stroške za gradnjo železnice — seveda v Srbiji — iz rednih letnih dohodkov, ne pa iz investicijskih posojil. To okolnost je finančni minister posebno naglašal

Pogodbe dr. Ninčiča.

Sporazum z Italijo se ne predloži skupščini.

Rim, 30. jan. (Izv.) Jugoslovanska ministarstva s svojim spremstvom včeraj odpotovala. Pred svojim odhodom je minister dr. Ninčič še prisostvoval posvetovanjem mešane komisije, ki je razpravljala še vprašanje internacionalizacije reškega kolodvora in nekih delov pristanišča. Nato je dr. Ninčič podpisal nekaj dodatnih zapisnikov k pogodbi. Zastopnikom časopisja je dr. Ninčič rekel, da sporazum z Italijo ne bo predložen skupščini na odobrenje, ker zahteva za njegovo veljavnost kraljev podpis.

Načrt centralne drž. uprave.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Danes popoldne ob 4. je zborovala sekcija zakonodajnega odbora za proučevanje vladnega načrta o ureditvi centralne državne uprave. Vladni predlog določa 14 ministrstev in zahteva, da se ukinejo ministrstva: za agrarno reformo, za izenačenje zakonov in za socialno politiko. Vladni načrt določa dalje tudi ustanovo državnih podtajnikov. Zastopnik Jugoslovani. kluba poslanec Kremenžar se je odločno protivil ukinjenju ministrstva za socialno politiko in predlagal, da

kot dokaz, kako se davčna moč države dviga in se je tozadevno tudi skliceval na neki članek, ki je izšel o tem predmetu v nekem italijanskem listu. (Medklie: Koliko ste za ta članek plačali?)

Nato je govoril dr. Stojadinović o dvigu vrednosti dinarja in je zatrjeval, da je v preteklem letu dinar izmed vseh valut najbolj napredoval. V začetku leta 1923 je dinar notiral v Švici le 5.35, v začetku januarja leta 1924 pa 6.50. Nato je govoril o sedanji denarni krizi in izrekel mnenje, da je to kriza gospodarskega ozdravljenja, ki je zadela le nesolidne elemente, solidnim organizacijam pa ni prav nič škodovala. Najbolj udarjeni so bili tisti, ki so mrko gledali na bodočnost naše države in ki so spekulirali na padec dinarske veljave.

Z ozirom na uvoz in izvoz je minister v svojem ekspoziciji naglašal, da je vrednost izvoza silno narasla in še vedno raste. V prvih desetih mesecih leta 1923 je dosegla vrednost izvoza 6.467.000.000 Din, kar znači, da bo vrednost izvoza za celo leto dosegla okoli 8 milijard, dočim je v letu 1922 dosegla vrednost izvoza komaj vsoto 3650 milijonov Din. Vrednost uvoza je znatno nižja, ker smo v prvih šestih mesecih leta 1923 uvozili približno za 3796 milijonov dinarjev, kar odgovarja letni višini približno sedem milijard.

S posebnim poudarkom je minister naglašal, da se država preteklo leto pri Narodni banki ni zadolžila niti za en dinar več, pač pa se je njen dolg celo znižal za 5 milijonov dinarjev. Z ozirom na zvišanje obtoka bankovcev za 700 milijonov dinarjev je minister izjavil, da je vzrok tega pojava zamenjava 7 odstotnega investicijskega posojila z bančnimi obveznicami. To zvišanje pa z ozirom na prebitek uvozne vsote ni pomembno.

Koncem svojega govora je minister izjavil, da je odločen protivnik vsakega zvišanja obtoka bankovcev in da bo vlada odločno vztrajala pri sedanji politiki deflacije.

Po govoru finančnega ministra je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri. Na dnevnem redu je demokratsko-zemljoradniška interpelacija o kuluku.

bi se mnogo lažje dalo združiti ministrstvo za pošte z ministrstvom za promet, in ministrstvo za šume in rude s poljedelskim ministrstvom. Poslanec Jova Jovanović se je ravno tako izjavil proti ukinjenju ministrstva za socialno politiko in zahteval namesto tega združenje drugih ministrstev. Ker pa so bili demokratski poslanci odsotni, je vladni predlog zmagal s petimi proti štirim glasovom, kar se ne bi zgodilo, če bi bila glasovala tudi oba demokratska člana sekcije proti predlogu.

Prazne senzacije o radićevcih.

Zagreb, 30. jan. (Izv.) Današnje »Novosti« in še nekateri drugi listi (med njimi »Narodni dnevnik« in »Slov. narod«, op. ur.) so objavili vest, da sta predsednik Hrvatske Zajednice dr. Lorković in tajnik HRSS dr. Košutić odpotovala na Dunaj na razgovor s Stjepanom Radićem glede nekih ponudb radikalne stranke za sodelovanje z radikali. Ta vest je zbudila v Zagrebu precejšnjo senzacijo in sicer toliko bolj, ker je »Obzorje« že nekaj časa namigaval, da bi se dalo doseči z radikali ugodnejši sporazum kakor z demokrati. Vaš dopisnik se je tozadevno razgovarjal z nekim uglednim članom Hrvatske Zajednice, ki mu je rekel, da je dr. Lorković hotel že pred več dnevi

odpotovati na Dunaj skupaj z dr. Mačkom in Krnjevićem, pa Lorković in Krnjević nista dobila potnih listov. Radi tega je Krnjević protestiral pri pokrajinskem namestniku Cimiću, nakar sta oba dobila potne liste. Ta sestanek je izključno informativnega značaja. Dr. Lorković bo konfiriral z Radićem radi Hrvatske Zajednice, dr. Košutić bo pa Radiću poročal o zadnji seji federalističnega bloka. Vse druge vesti o tem potovanju so zgolj kombinacije.

Zagreb, 30. jan. (Izv.) Današnji »Obzorje« piše z ozirom na vesti o možnosti sporazuma med radićevci in radikali in naglašajo, da je Radiću vseeno, da li se pogaja z radikali ali demokrati. Glavno je to, kdaj bo stavljal boljše pogoje. »Obzorje« smatra, da se utegne dogoditi tudi to, da bi HRSS prišla v Belgrad in da bi določila svoje držanje v Belgradu tako, kakor bi to pač zahteval trenutni položaj. »Obzorje« meni, da tudi tak sklep HRSS ni izključen. (Pri »Obzorju« se je nedavno mudil — dr. Lazica Marković.)

Makedonski radikali se buniijo.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Člani radikalnega kluba iz Makedonije so danes izročili ministrskemu svetu pismeno predstavko, v kateri protestirajo proti temu, da je ministrstvo za promet sporazumno z ostalimi prizadetimi ministrstvi dalo pozvati dva letnika vojaštva iz Makedonije na vojaško vajo samo zato, da bi vojniki »skulicili« pri gradnji železniške proge Veles—Štip. Ta kuluk se bo vršil na stroške države in na korist podjetnikov, ki so prevzeli gradnjo železnice. Ravnotako zahtevajo, naj vlada ustavi podporo in onemogoči delovanje iz Bolgarije došle komitaške čete Miševa, ki stojijo baje v zvezi z našimi komitaškimi organizacijami, dejansko pa sedaj strelja domače ljudi, jih batina in njihove domove požiga. Akcija Miševa koristi samo makedonskim vojaškim. Za slučaj, da se vlada na to predstavko ne bi ozirala, prete makedonski poslanci, da bodo odšli iz skupščine med narod. To predstavko je podpisalo 18 poslancev. Vsi ledi predstavke so nastale za radikalni klub nove težave, ki jih bo moral izgladiti gospod Pašić, čim se vrne iz Rima.

VLADNA SEJA.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Na današnji seji vlade so razpravljali o razvrstitvi gledaliških igralcev in igralke. Dalje so sklenili, da se zakon o centralni upravi in tiskovni zakon predložita parlamentu še tekom proračunske debate.

KOMISAR RAJKOVIĆ PREMESČEN.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Pred prehodom na dnevni red današnje seje narodne skupščine je odgovarjal notranji minister Vujičić na vprašanje poslanca Pušenjaka o čudnem obnašanju komisarja Rajkovića v Dravogradu. Ker je minister izjavil, da je komisar prestavljen, je bila s tem zadeva rešena.

DR. JANJIC V ZAGREBU.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Nocoj se je odpeljal v Zagreb minister za vere dr. Vojislav Janjić, da se udeleži škofovske konference v Zagrebu.

SRBSKI DOLGOVI AMERIKI.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Vseučiliški profesor dr. Nedeljković je po naročilu vlade odpotoval v Ameriko, da ugotovi višino srbskih dolgov Ameriki.

VABILO

ČESKOSLOVAŠKEMU PARLAMENTU.

Belgrad, 30. jan. (Izv.) Predsedništvo parlamenta je z ozirom na sklep narodne skupščine od 26. oktobra 1923 odposlalo danes češkoslovaškemu parlamentu vabilo na obisk v Belgradu.

Vesti iz Grške.

Atene, 30. jan. (Izv.) Zbornica je s 408 proti 59 glasovom dovolila zopetno izhajanje monarhističnih listov.

London, 30. jan. (Izv.) Po poročilih iz Aten je verjetno, da bo grška vlada priznala sovjetsko Rusijo.

London, 30. jan. (Izv.) »Times« poročajo iz Aten, da je na včerajšnji seji parlamenta Venizelosu postalo slabo in so ga morali odbelati domov.

Hud mraz v Italiji in Grčiji.

Rim, 30. jan. (Izv.) Po celi Italiji in Grčiji je nastopil zopet hud mraz. V Milanu in v Bergamu je padla temperatura na 9 stopinj pod ničlo, na Grškem celo na 10 stopinj.

BARTHOU IZNOVA IZVOLJEN.

Pariz, 30. jan. (Izv.) Barthou je bil iznova izvoljen za predsednika reparacijske komisije.

REPARACIJSKA KOMISIJA V BERLINU.

Berlin, 30. jan. (Izv.) Člani prve sekcije reparacijske komisije so snoči prišli v Berlin. Na kolodvoru so jih pozdravili zastopniki nemškega zunanjega ministrstva in člani francoskega in ameriškega poslaništva.

ČETRTINA PREBIVALSTVA NEMČIJE BREZ ZASLUŽKA.

Berlin, 30. jan. (Izv.) Od 1. do 15. januarja se je število brezposelnih v zasedenem ozemlju, ki dobivajo podporo, zvišalo od 1.528.000 na 1.556.000. V celi državi znaša število brezposelnih 4 do 5 milijonov. Če se prištejejo rodbinski člani brezposelnih, dosega to število približno četrtino prebivalstva Nemčije.

MINISTRSKA KRIZA NA PRUSKEM.

Berlin, 30. jan. (Izv.) Zaradi nameravanega zvišanja zemljiškega davka v Prusiji je nastala v pruskem ministrstvu kriza.

YOUNG ZAPUSTI POLJSKO.

Praga, 30. jan. (Izv.) Češkoslovaški fiskalni urad poroča iz Varšave: Nekateri listi javljajo, da je angleški finančni svetovalec za Poljsko Young zaradi nesoglasij z ministrskim predsednikom Grabskim sklenil Poljsko zapustiti.

REPARACIJSKE SLEPARIJE.

Pariz, 30. jan. (Izv.) Poslanec Inghels je utemeljeval svoj predlog po reviziji izplačil na račun vojne odškodnine, ker so se dogajale pri tem velikanske sleparije, tako da je država oškodovana za mnogo milijard. Minister za obnovo opustošenih pokrajin je zagovarjal delovanje svojega urada, obljubil pa je strogo kazni za krivce, če jih ugotovi.

MEDNARODNI ŽELEZNIŠKI KONGRES.

Praga, 30. jan. (Izv.) Od 24. do 27. t. m. je zboroval v Budjejevicah mednarodni železniški kongres, na katerem je bila zastopana tudi Jugoslavija. Sporazumeli so se, da se od 1. junija 1924 dalje uvedejo v promet novi direktni vlaki.

PRED STAVKO V ANGLEŠKIH LADJEDELNICAH.

London, 30. jan. (Izv.) Zastopniki delavcev v ladjedelnih delavcih so sklenili začetni 16. februarja stavko, če se do tedaj ne doseže sporazum z delodajalci. Delodajalci izjavljajo, da delavcem ne morejo ustreči, ker bi znašalo zahtevano zvišanje plač nad 2 milijona funtov šterlingov letno.

SVICA — PORTUGALSKA.

Bern, 30. jan. (Izv.) Zvezni svet je danes odobril s Portugalsko sklenjeno pogodbo o razsodiščih.

Mac Donald — Poincaré.

London, 30. jan. (Izv.) Ramsay Mac Donald je ob priliki nastopa vlade naslovil na Poincaréja pismo, v katerem mu zagotavlja, da bo po svojih najboljših močeh delal na to, da se mednarodni problemi, ki interesirajo obe državi kljub eventualnim nesoglasjem ugodno rešijo. V svojem odgovoru je izrazil Poincaré željo po složnem sodelovanju obeh držav.

Na polju mednarodne politike se z nastopom Macdonaldove vlade pripravljajo izredno važni dogodki.

Angleški premier, ki je zaslišal že vse poslanike britanske države, akreditirane pri velesilah, in se zelo intenzivno dogovarja z Rusijo, Belgijo, Nemčijo itd. — je interesirane države obvestil, da namerava predlagati sklicanje mednarodne konference s sodelujočimi Nemčije in Rusije. Francija je o Macdonaldovem načrtu poučena in nepričakovani odhod belgijskega premierja Jasparja v Pariz, kjer se posvetuje s Poincaréjem, je v bistveni zvezi s to zadevo. Ker hoče Anglija na tej konferenci razgrniti evropski problem v celoti, je razumljivo, da se morajo interesirane države dobro pripraviti, da zavzamejo k temu svoje stališče in varujejo svoje koristi. Na vsak način je Mac Donald popolnoma preokrenil dosedanje smer angleške politike v smislu najaktivnejšega poseganja v svetovne zadeve.

Govori se, da se Mac Donald in Poincaré osebno sestane. To je čisto naravno in drugače biti ne more. Ve se pa tudi, da je Mac Donald sedanji francoski politiki popolnoma nasproten, da ji prisoja nevarne imperialistične cilje ne samo v Evropi, ampak tudi v afriškem kolonialnem carstvu in da se boji celo za sigurnost poti v Indijo. Ako se Anglija in Francija ne sporazumeta, se začne — to pišejo angleški listi danes odkrito — borba za biti in nebiti med tema dvema državama kakor pred 100 in več leti. Mac Donald je seveda prepričan o mirnem izidu sedanje evropske krize.

Jako važen činitelj tvori v teh računih Rusija. Eden-njenih najboljših poznavalcev, znani Ransome, piše, da Ljeningova smrt ne povzroči nobene bistvene spremembe in da bo zlasti zunanji ugled Rusije po delavnosti Čičerina le še bolj rasel. Ta je odbil francoske ponudbe po zvezi z njo in se v sedanjem momentu pogaja z Anglijo, pri čemer igra jako važno vlogo Nemčija. Zdi se pa, da bo Čičerin ohranil zaenkrat svobodno roko napram vsem državam in bo položil vpliv Rusije na tehtnico takrat, ko se bo njej mu zdelo potrebno. To bo odločilen moment v svetovni politiki.

Da Mac Donald vzdržuje najtesnejši stik z Ameriko, se razume. Tudi Japonsko prepričuje, da bi vstop Rusije v Društvo narodov ne oškodoval njenih interesov. Seveda tudi Poincaré tega ne gleda prekrižanih rok in mnogi so uverjeni, da so niti, ki jih je spletel v Evropi, Afriki in Aziji, tako trdne, da mednarodni položaj in moč Francije ni bila še nikoli tako velika kot je danes.

Z vsem tem sta v zvezi tudi češko-francoska in italijansko-jugoslovanska zveza. Kaj pa pravzaprav slednja pomeni, kakšnim ciljem služi in kateri računi tičijo za njo, se ne ve. To je tajna karta, s katero misli igrati v krogu velesil Mussolini.

Pridobivajte novih naročnikov!

Iz zunanje politike.

* Za neodvisnost Egipta. Egiptovski ski kedive je poveril predstvedstvo vlade vodji nacionalistov Zagloul-paši. Ta je na banketu, katerega se je udeležilo vseh 211 novoizvoljenih poslancev egiptovskega parlamenta, izjavil: »Mi se bomo borili za popolno neodvisnost Egipta. Pripravljeni smo pa, pogajati se z britansko vlado glede vsega, kar se tiče razumnih interesov Anglije, ki niso v nasprotju z našo neodvisnostjo. Na srečo za nas in Anglijo je zavladalo v Angliji ministrstvo, o katerem vemo, da je našemu stališču naklonjeno.«

Belčke.

Antiklerikalni zaletel, ki polni »Jutrova« predala s svojimi priskutnimi framsonskimi otrobi, se je čutil dolžnega poklicati papeža na odgovor, ker je ob sprejemu g. Pašiča izrazil svoje zadovoljstvo nad italijansko-jugoslovanskim sporazumom. Velik teliček mora biti, kdor bo mirno prežvečil to slamatoneurno notico. Kaj bi bil neki moral papež reči Pašiču, ko se je le-ta podal po podpisu sporazuma k njemu? Ga razmisliti in iz sobe vreči ali pa mu morebiti pomoliti pod nos kakšno številko »Jutrova«? Razume se samo po sebi, da poglavar katoliške cerkve, ki vzdržuje diplomatske zveze s celim svetom (katere bi mu »Jutrova« kulturnobojnež hotel prepovedati), ne more mimo takega mednarodno tako važnega akta, kot je bil podpis italijansko-jugoslovanske pogodbe. Ni je pa papež presojal s stališča specijelnih, bodi i italijanskih, bodi i jugoslovanskih interesov, ki ga ne zadevajo, ampak s stališča svetovnega miru, ki je s to pogodbo po splošni sodbi celega sveta veliko pridobil, česar tudi SLS no taji in ni tajila. Papež je nekako središče vseh mednarodnih mirovnih prizadevanj in kot tak priznan, na čemer ne bo ničesar izpremenilo dejstvo, da ljubljansko »Jutrova« tem ni zadovoljno.

Dopisi.

Tržič, 28. t. m., sem bil priča nenavadnemu shodu v tržičkem »Našem domu«. Imel je informacijsko-obrambni namen, da bi pokazal socialistom in demokratom iz oči v oči, kako nesnovane laži se trosijo med njimi glede g. Škrbca in občinskega kluba SLS. Treba je bilo spraviti na shod vse socialiste in demokrate. Načrt se je posrečil. Prišli so vsi od gg. Lončarja in Lajovicca tja do zadnjega demokrata, oziroma socialistu. G. Škrbec je v stvarnem govoru jasno dokazal lažljivost zlobnih govorice, ki zastrupljajo v Tržiču javno mnenje: Demokrate in socialisti tvorijo v občinskem svetu koalicio. Ta vodi sama vse gospodarstvo. Torej je sama odgovorna za vse. Čemu potem dolžiti SLS neuspehov, ki so jih sami krivi? Klub SLS je v znani pravdi s predilnico rešil občini najmanj 3 milijone kron, ker je še o pravem času nastopil za poravnavo. Če je socialistično-demokratska večina takrat menila, da je poravnava kvarna za občino — zakaj pa je sklenila poravnavo? Saj bi bila večina lahko dala pooblastilo, da bi se bil župan še dalje pravdal. To bi se bilo lahko zgodilo celo v tajni seji, da bi ne bila predilnica ničesar zvedela. Pa kaj, ko župan ni mogel zaupati svojim lastnim rdečim zaveznikom! Ti so že s prvega početka predlagali poravnavo za 25.000 Din. Tako je župana podrla nezanesljivost koaliranih so-

cialistov. Glede nameravanega davka na motorne sile je g. župan sam priznal, da je tudi klub SLS glasoval zanj. Vse nasprotne govorice so laž. Končno pojasni govornik gospodarstvo krajnega šol. sveta in ovzrže vse očitke, češ da krajni šolski svet zapravlja občinski denar. Vse rovanje vladajoče večine v občinskem odboru zoper krajni šolski svet so le skrajno nerodne taktične poteze za bližajoče se volitve. Ko je g. Škrbec končal enourni govor, se je pričela debata. Vsak je imel svobodno besedo. Za demokrate je vstal g. Lončar. V svojem zagovoru je jasno pokazal, kako nesigurno in malo premišljeno rešuje zlasti šolsko vprašanje. Vendar je ostal ves čas stvaren in miren, kar mi je ugajalo. Zdaj je bil na vrsti vodja socialistov g. ravnatelj Lajovic. Napeto sem pričakoval, kako bo javno zagovarjal čudno ravnanje svojega kluba v poravnavi s predilnico, kako bo z jasno resnico pobil proti socialistom padle očitke. Pa mož se je ustrašil. Stvarnost mu je bila prevročila. Zato je v obupnem položaju rajši zgrabil za socialistom tako priljubljeno demagoško frazerstvo. Začel je prihajati na dan s formalnimi predlogi v očitnem namenu, da shod razbije. Mesto dokazov naj bi govorila demagoška zvižajna! Ker se mu dogovorjeni trik ni posrečil, je »za žnorce pocukal« svoje socialiste in jih napodil iz dvorane. Za njimi so jo v strahu vdrli še demokrate. Bil je smešno-lep prizor rdeče-pisane mase, ki junaško beži pred — resnico. Ta beg je dovolj jasno pokazal vso trhlost in neresnost toli hvalisane socialistično-demokratske koalicije v Tržiču. Za tem smešnim odhodom se je debata vršila dalje in se zaključila s pozivom na enotno fronto krščanskega delovnega ljudstva. Pis.

Iz Tržiča. Poročali smo že v poletju, kako agilno in uspešno je naše prostovoljno gasilno društvo izvedlo akcijo za nabavo nove motorne brizgalne, ki nam je takoj po nabavi izborna služila pri požaru lesnega skladišča. V dobi 40 letnega obstanka je to prav lep uspeh in zato je to humanitarno društvo pri nas tako zelo priljubljeno, kakor mogoče nikjer drugod. Ravno zato omenimo in opozarjamo na prireditve, ki se vrši v petek, dne 1. februarja t. l. v obeh predilniških dvoranah. Te prireditve, ki so vedno v večjem obsegu, so sicer itak znane po svojem aranžmaju in neprisliljenosti zabavi in bi velika reklama ne bila potrebna. Ker pa imamo zavest, da s čimvečjim posetom damo gmotno podporo društvu, ki ima še veliko načrtov, vabimo vse prijatelje našega trga, našega petja, da prihitijo ta dan na prireditve. Saj so tržičke veselice vedno pustile v vsakem obiskovalcu še prijeten vtis in ta ga bo še najbolj utrdila.

Trbovlje. V nedeljo dne 27. t. m. se je vršil shod delavske zveze. Na shodu, ki je bil dobro obiskan, sta poročala poslanca Kremžar in Kugovnik o borbi Jugoslov. kluba za rudarje in orisala tudi splošni politični položaj. Poleg dr. Korošca so se največ trudili posl. Kremžar, Gostinčar in Kugovnik, ki so s svojo modro taktiko polegnili za seboj celo zbornico, da je soglasno obsodila postopanje Trboveljske družbe in oblasti ob priliki zadnje stavke in da je minister za šume in rude obljubil, pritisniti na premogokopno družbo, da zviša rudarjem za najmanj 4 Din dnevno plačo in sprejme nazaj vse odpuščence. Zato so izrekli zborovalci zahvalo in popolno zaupanje Jugoslov. klubu. Obenem so bile sprejete resolucije na vlado, da se čimprej izpolni dana obljuba, katere je bila podprta od soglasnega sklepa cele zbornice in druga, da postane sedež novega okrajnega glavarstva Trbovlje, ne pa Laško.

Edmund About: 26

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

(Dalje.)

V tej otrpnosti svojih moči sem imel vizijo, ki je bila deloma sen, deloma halucinacija, kajti nisem spal, pa tudi zbujen nisem bil in imel sem napolodprte oči. Zdele se mi je, da so me živega pokopali; da je bil moj šotor črna krsta, okrašena s cveticami in da so peli nad mojo glavo mrtvaške pesmi. Prevzel me je strah; hotel sem kričati; toda glas mi je zastal v grlu, ali pa je bil udušen po drugih pevcih. Tako razločno sem slišal molitve in odgovore, da sem spoznal, da se vrše v grškem jeziku. Zbral sem skupaj vso svojo voljo, da sem zganil svojo desno roko; bila je svinčeno težka. Iztegnil sem levo roko; odnehala je hitro, udaril sem ob šotor in neka, šopku podobna stvar je padla na tla. Podrgnil sem si oči, dvignil sem se na svojem sedežu in v množici sem spoznal krasen vzorec boryane variabilis. Prav ona je bila. Dotikal sem se njenih cunjastih listov, njenega raztrganega keliha, njenega iz pet cvetnih listov sestavljenega cvetnega venca, ki jih je spodaj vezala nitka njenih desetih pašnikov, in njenega petdelnega pestiča: v roki sem držal kraljico sleznic! Toda na kak način je prišla na dno moje krste in kako naj jo pošljem iz te daljine Rastlinskemu vrtu v Hamburg? V tem hipu je močna bolečina obrnila mojo pozornost na mojo desno roko. Zdele se mi je, kot bi gomazela po njej množica nevidnih živalic. Stresel sem jo s svojo levo roko in polago-

ma je prešla v navadno stanje. Držala je mojo glavo več ur in pritisk jo je ugasnil. Torej sem še živel; kajti bolečina je predpravica življenja! Toda kaj naj pomeni potem to žalostno petje, ki je vztrajno prihajalo na moja ušesa? Dvignil sem se. Naše bivališče je bilo v istem stanju kot včeraj zvečer. G. Simons in Marijana sta še trdno spali. Velik šopek, enak mojemu, je visel na njunem šotoru. Končno sem se domislil, da imajo Grki navado, da okrasijo vsa svoja bivališča v noči na 1. maj. Te šopke in boryano variabilis nam je toraj podarila dobrosrčnost kralja gora. Žalostno petje pa me je še vedno zasledovalo. Preplezal sem stopnice, ki so vodile v Hadži Stavrosov kabinet in opazil sem prizor, ki je bil bolj čuden, kot vsi oni, ki so me razburili včeraj zvečer. Pod kraljevo smreko je bil postavljen oltar. Menih je bil oblečen v dragocena oblačila in z veliko slovesnostjo je opravljal sveto opravilo. Naši nočni pivci, nekateri pokonci stoječ, drugi na kolenih v prahu, vsi prepojeni s pobožnostjo, so se izpremenili v majhne svetnike: eden je pobožno poljubljal na les alikano podobno; drugi se je križal preko glave in ramen; najbolj goreči so se bili z glavami ob zemljo in so pometali prah s svojimi lasmi. Mladi kraljev čibudžija je hodil v krogu s krožnikom v roki in govoril: »Darujte miloščino! Kdor daruje cerkvi, posodi Bogu.« In na krožnik je deževal drobiž in ropotanje bakra je spremljevalo duhovnikov glas in molitve pričujočih. Ko sem vstopil v krog vernikov, me je vsak izmed njih pozdravil s spoštljivo zaupnostjo, ki je spominjala na prve čase krščanstva. Hadži Stavros, ki je stal pri oltarju, mi je

naredil prostor na svoji strani. Držal je debelo knjigo v roki in pomislite, koliko je bilo moje presenečenje, ko sem videl, da je glasno pel molitve in berila. Brigant je stregel pri maši. V svoji mladosti je sprejel dva nižja redova, bil je lektor. Še eno stopnjo več in bil bi eksorcist in imel bi pravico izganjati hudiče. V resnici, gospod, nisem eden tistih, ki se vsaki reči čudijo in zelo energično prakticiram znani nil admirari; toda sapa mi je zastala, ko sem prisostvoval tej čudni ceremoniji. Kdor je videl pripogibanja kolen, poslušal molitve, bi prisojal tem ljudem le nekoliko malikovanja. Njihova vera se je kazala živa in njihovo prepričanje globoko; toda jaz, ki sem jih videl na delu, in ki sem vedel, kako malo krščanski so v dejanju, sem nehote vprašal samega sebe: »Kdo je tu goljufan?«

Sveto opravilo je trajalo nekaj minut čez polnoč. Čez eno uro je oltar zginit, tolovaji so zopet pili in dobri starček je bil njim na čelu. Hadži Stavros je šel z menom na stran in me vprašal, če sem že pisal. Obljubil sem mu, da bom to storil takoj in dal mi je pero, črnilo in papir. Pisal sem Johnu Harrisu, Kristodilu in mojemu očetu. Kristodila sem prosil, naj posreduje zame pri svojem nekdanjem tovarišu in mu pove, da sem nezmožen plačati petnajst tisoč frankov. Priporočil sem se pogumu in domišljiji Harrisovi, ki ni bil mož, ki bi zapustil prijatelja v nesreči. »Če me kdo zamore rešiti, ste to vi,« sem mu pisal. »Ne vem, kako se boste tega postopili, toda iz vse duše zaupam v vas. Vi ste tako velik norec! Ne računam na to, da boste našli petnajst tisoč frankov za mojo odkupnino; morali bi

si jih izposoditi pri g. Merinayu, ki ne pošoja. Sicer pa je v vas preveč Amerikanca, da bi v kaj takega privolili. Delajte, kakor veste in znate; zažgite celo državo; jaz vse že vnaprej odobravam: toda nikakor ne izgubljajte časa. Čutim, da je moja glava slaba in da so pamet lahko izseli še pred koncem meseca.«

Mojemu očetu pa si nisem upal pisati, pod kakim znamenjem stanujem. Čemu bi tudi ubijal srce in ga nadlegoval z nevarnostmi, katerih me ne more rešiti? Pisal sem mu, kot vsakega prvega v mesecu, da sem zdrav in da upam, da najde moje pismo doma vse pri najboljšem zdravju. Dostavljal sem, da potujem po gorah, da sem odkril boryano variabilis in mlado Angležinjo, ki je lepša in bogatejša kot princeznja Ypsos, romantičnega spomina. Nisem ji še vzbudil ljubezni v srcu, ker je manjkalo tako ugodnih priložnosti; toda mogoče se mi bo v kratkem nudila priložnost, da ji izkažem neko veliko uslugo in se ji predstavim v neizogibni obleki strica Rosentallerja. »Vendar pa,« sem dostavil z čutom žalosti, ki je nisem mogel obvladati, »kdo ve, če ne umrjem še fant? Potem sta Franco in Janez Nikolaj na vrsti, da skrbita za družino. Zdrav sem bolj kot kdaj prej in moje moči še niso izčrpane. Toda Grčija je izdajalska dežela, kjer so najbolj močni ljudje zelo poceni. Če sem obsojen, da ne vidim nikdar več Nemčije in moram iz kakega nepredvidnega vzroka končati tu, preden sem sklenil svoja dela in svoje potovanje, vas zagotovim ljubi oče, da bo moja največja žalost, ker moram biti ločen od svoje družine in moja zadnja misel bo pri vas.«

(Dalje sledi.)

70 letnica zgodovinarja Pastorja.

Dne 30. januarja t. l. je praznoval 70 letnico svojega rojstva znameniti zgodovinar papežev novega veka Ludovik baron pl. Pastor, ravnatelj avstrijskega zgodovinskega zavoda v Rimu. Pastor je bil sin veletrgovca v Frankfurtu o. M. in je imel postati njegov naslednik v podjetju. Ko je pa oče zgodaj umrl, je vdova izročila vzgojo svojih otrok slavemu zgodovinarju Joh. Janssen, ki je kmalu opazil veliko nadarjenost Ludovika za zgodovino in umetnost. Na njegov nasvet je dala mati Ludovika v latinske šole. Vseučilišče je Pastor obiskoval v Bonnu, Berlinu, na Dunaju in v Gradcu, kamor ga je privabil znameniti profesor splošne zgodovine Joh. B. pl. Weiß. L. 1878. je promoviral. Že prej je bil Pastor opetovano na študijskem potovanju po Italiji, posebno v Rimu in tu se mu je že zgodaj porodila misel, da napiše velikopotezno zgodovino papežev od konca srednjega veka dalje, t. j. od tam, kjer konča enako delo slavnega Ferd. Gregoroviusa. Uresničenja te misli se je lotil takoj po dovršenju študija. Januarja 1879. mu je dal Leon XIII. obsežno pooblastilo za uporabo papeškega tajnega arhiva, česar dotlej še noben raziskovalec ni dosegel. Ko je pregledal ogromno gradivo, je predložil papežu spomenico o svetovnozgodovinskem pomenu tamkaj nakopičenih zakladov; posledica je bila, da so je ta arhiv kasneje odprli splošni uporabi. L. 1879. je Pastor izdal svoje delo: »Cerkvena prizadevanja za zedinjenje za časa vladavine Karla V.« in bil imenovan za docenta na vseučilišču v Inomostu. L. 1880. se je oženil s hčerjo bonnskega župana Kaufmanna. Leto za letom je nato potoval po Italiji, Franciji, Angliji, Španiji in Nemčiji, zbirajoč po arhivih gradivo za svoje velikodelo: »Zgodovina papežev v dobi katoliške reformacije in restavracije«. Prvi zvezek je izšel l. 1886. Pastor je bil imenovan tedaj za rednega profesorja splošne zgodovine, l. 1901. pa ga je cesar Franc Jožef imenoval za ravnatelja avstrijskega zgodovinskega zavoda v Rimu, na katerem mestu je ostal do današnjega dne. Doslej je izšlo osem zvezkov njegove »Zgodovine papežev«, ki obsegajo dobo do Gregorja XIII. (1585. l.). Delo se sproti prevaja v vse kulturne jezike. Poleg tega glavnega dela je Pastor izdal mnogo manjših spisov.

Dnevne novice.

— Zlato pero, s katerim je Mussolini podpisal sporazum glede Reke, je Mussolini daroval reškemu muzeju. Tudi sporazum spada tja in še to in ono. Tudi Pašić se lahko postavi v ta muzej.

— Na Brezjah stajala bila poročena 28. jan. Ignacij Zupan, trgovski odpravnik Gospodar-ske zveze in M. Zupan iz Zasipja na Gorenj.

— Pojasnilo k gospodarski konferenci v Zagrebu. »Jutro« piše o gospodarski konferenci v Zagrebu med drugim, da sem napadel vlado zaradi zapostavljanja obrtnega solstva. Da ne bo kdo mislil, da se je moja navzočnost na tem kongresu omejila samo na napadanje, moram pojasniti, da sem stavil k resolucijam konference dodatno resolucijo, ki zboru ni bila prej predložena, ki pa so jo zborovalci z zadovoljstvom vzeli na znanje. To resolucijo sem tudi primerno utemeljeval. Resolucija se glasi: Vlada se poziva, da zdatno podpira obrtno in trgovsko solstvo vseh vrst ter vse ustanove, ki so s tem v zvezi, in to s posebnim ozrom na potrebe in razmere v posameznih pokrajinah države v enaki meri. Vlada naj preklicuje vse dotične odredbe in ukinitvenja, ki so v nasprotju z gornjimi zahtevami. — Zbor je to resolucijo tudi sprejel. — Ivan Ogrin.

— Buren železničarski kongres v Belgradu. Kakor smo že poročali, je bil za 27. t. m. sklican v Belgrad izredni občni zbor narodnih železničarjev, ki je bil naperjen proti predsedstvu udruženja N. 2., ki je bilo poslalo ministrstvu za promet resolucijo, s katero se vedna članov ne strinja. Obracun s predsedstvom je bil na zborovanju silno buren, pozno popoldne so se pa duhovi pomirili ter so izvolili nov odbor s predsednikom Andra Petrovičem in podpredsednikom Dušanom Trifkovičem ter sklenili resolucijo. V resoluciji zahtevajo, da vlada upošteva zahteve udruženja N. 2. o razvrstitvi prometnega osobja, da pri sestavi pravilnika za izvrševanje železničarskega zakona pozove na sodelovanje zastopnike železničarjev, da se povišajo doklade za nočno službo itd.

— Nove uradniške plače. Komisija ministrstva za promet, ki ima nalogo, da uredi uradniške plače po novem zakonu, je te dni začela svoje delo, ki ga upa dovršiti do 1. februarja t. l.

— Železničarji in kuluk. Po odločbi ministrstva za javna dela so železniški delavci kot državni uslužbenci oproščeni osebnega dela pri vzdrževanju cest kakor tudi odkupa v denarju.

— Za rednega profesorja hrvatske zgodovine na belgrajski univerzi je imenovan dr. Viktor Novak, doslej profesor na zagrebški univerzi.

— 50 letni pesniški jubilej dr. Gjuro Arnolda. Minol soboto zvečer je priredilo Društvo hrvatskih pisateljev v Zagrebu slavnost-

no akademijo v proslavo 50 letnega pesniškega jubileja dr. Gjuro Arnolda. Akademijo so posetili nadškof dr. Ante Bauer, župan Heinzel, dr. Ante Trumbić in sploh vse odlične zagrebške osebnosti. Dame so prišle v ilirski narodni noši.

— Železniška nezgoda. Minoli ponedeljek dopoldne je trčil na postaji Rajca ekspress-orient in tovorni vlak. Obe lokomotive sta sročili s tira in se močno poškodovali. Tudi proga je bila znatno poškodovana. Drugih žrtev ni bilo ter sta oba strojevodnja dobila le neznatne poškodbe. Progo so popravili šele do večera ter je imel ekspressorient 8 ur zamude.

— Novi vlak na Gorenjsko. Od 1. februarja dalje vozita med Ljubljano (gorenjski kolodvor) in Kranjem dnevno redno mešana vlaka št. 942 in 943. Odhod iz Ljubljane (gor. k.) ob 8.54, prihod v Kranj ob 10.10. — Odhod iz Kranja ob 17.17, prihod v Ljubljano ob 18.20.

— Blejsko jezero zamrznilo. Sporoča se nam, da je blejsko jezero popolnoma zamrznilo ter je led 37 cm debel. Občinstvo se pridno drsa ter se celo z vozovi vozi po jezeru.

— Mlada begunka. Od svojega oskrbnika Janeza Nika v Bistrici pri Črnomlju je pobegnila 14 letna Jožefa Petanova.

— Zmrznili so. V bosanskem mestecu Varešu sta zmrznila dva človeka v državnem zaporu. Nastane vprašanje: kdo je zagrešil večji zločin, ali oba kaznenca ali državna uprava? To vprašanje je toliko važnejše, če pomislimo, da sta bila oba nesrečnega zaprta samo zaradi prepevanja hrvatske domorodne himne!

— Zaradi krive obdolžitve v smrt. V mestni bolnišnici v Subotici je bila nastavljena 12 letna deklica Katka Granja, ki je bila izredno pridna in marljiva v svoji službi. Te dni jo je pa neka souslužbenka obdolžila, da ji je ukradla par rokavic, nakar so Katko takoj opustili iz službe. To je šlo dekletu tako do srca, da je izpila veliko količino raztopljene sode. Ker je bila zdravniška pomoč takoj pri rokah, so otroku zaenkrat rešili življenje.

— Samoumor v zaporu. V Omočju so zaprli 30 letnega dninarja Jožefa Gal, ker je na pokopališču kradel lesene križe in jih uporabljati kot kurivo. Gal se je prvo noč v zaporu obesil ter so našli naslednji dan mrtvega.

— Upniki v pasti. Kakor smo pred kratkim poročali, je lekarnar Kiš v Novem Sadu napravil nad 3 milijone goljufivih dolgov, ki jih je pa večinoma porabil za izpečevanje 50-odstotnih obresti svojim upnikom. Sodišče se je prepričalo o krivdi upnikov ter je proti 18 izmed njih vložilo kazensko ovadbo zaradi je-manja oderuških obresti.

— Umrli je v Gradcu podžupan Armin Schoklitsch, po rodu z Burškoga, bivši veleposestnik.

— Brezplačna zdravniška pomoč za časnikarje na Češkem. Ob priliki obnove zbornice »Mlade zdravniške generacije«, ki se je vršila 25. januarja v Pragi, je predlagal dr. V. Sirový, da nudijo zdravniški časnikarjem brezplačno zdravniško pomoč. Občni zbor je sklenil, da bo ta predlog izročil v končno odločitev »Ustredni jednotni československých lékařů« kot kompetentni instituciji.

— Občni zbor Saveza dobrovoljcev za Slovenijo. Kakor vsako leto, sklicuje tudi letos odbor Saveza dobrovoljcev za Slovenijo svoj redni občni zbor, ki se vrši 3. februarja v Ljubljani. Letošnji občni zbor mora poleg obračuna za preteklo leto položiti tudi temelj in določiti smernice za delovanje dobrovoljcev v bodoče. Ker živimo v razmerah, ki glasno kličejo dobrovolje na plan in ker naše dosedanje delo ni rodilo nikakih pozitivnih sadov, se moramo končno odločiti za to, ali hočemo kot organizacija, ki ima vse pravice do obstoja in uspešnega razvoja, sploh še eksistirati, ali pa opustiti vsako nado, da si priborimo ono, kar smo do-vojevali s svojo krvjo. Zato pozivamo vse tovarise v Sloveniji, da se po možnosti v polnem številu udeležijo občnega zbora, ki bo odločil nadaljno usodo naše organizacije. Apeliramo na solidarnost in upamo, da se bodo pozivu odzvali vsi slovenski dobrovoljci. — Odbor.

— Stanje kaznilnic v naši državi. Kriminalni državni odsek je izdal statistiko o stanju kaznilnic v naši državi z dne 1. januarja, ki je posebno z ozirom na naše razmere precej zanimiva in značilna. V celi državi imamo 12 kaznilnic (seveda le večjih), v katerih je bilo 6289 moških in 424 žensk. Največ kazencev je v starosti od 21 do 30 let. Po pokrajini je največ zločincev iz Srbije in Južne Srbije in sicer 3690, Hrvatska in Slavonija jih imata 1302, Slovenija 690, Bosna in Hercegovina 544, Dalmacija 83, Črna gora 180, Vojvodina pa 164. Po veri se razdelje kaznenci takole: Pravoslavni 4038, katoliki 1676, ostali pa so različnih veroizpovedanj. Tujcev je med kaznence 131 in sicer: 26 Italijanov, 20 Mažarov, 13 Avstrijcev, 13 Rusov, 6 Romunov, 2 Grka in po 1 Turk, Nemeč, Bolgar in Ukrajinec. Porocenih je 8395, vdovcev in vdov 445, ločenih pa 50 kazencev. Nad polovico zločincev je brez premoženja, okrog 300 jih ima večje imetje, ostali pa imajo le malo premoženje.

— Užaljen ženin. 50 letni seljak Mato Cesar iz Obeslišča pri Dugem selu se je ženil pri 30 letni vdovi Galekovi, ki ga pa ni marala. Ko ga je vdova prebrl par dnevi prav odločno zavrnila, je pograbil mož nož in sunil vdovo dvakrat v stegno in enkrat v trebuh ter jo smrtno nevarno ranil. Nato je pobegnil v bližnji gozd, kjer se je ustrelil. Vdovo so prepe-ljali težko ranjeno v zagrebško bolnico.

— Za enakopravnost — moških. V Ameriki uživajo ženske v javnem življenju znatne predprave. Sedaj je politik in bivši guverner v Louisiani, R. G. Pleasant, ustanovil »Moško stranko Amerike za dosego enakih pravic in privilegijev z ženskami«.

— Razne tatvine in sleparije. V Zalcu je ukradel neznan tat hlapec Martinu Potočniku suknjič in staro srebrno uro v skupni vrednosti 3600 kron. — Neznan pohajalec je izvalil od Marije Kristanove na Prečovem garmah in nahrbtnik njenega moža, od nje-nese sosedo pa veliko kepo slanine in je izgnil. Mož ima brčkone še več podobnih sleparij na vesti. — Sleparski ruski begunec, ki se je izdal za sina nekega ruskega generala in se lagal, da ima v Petrovcu pri Somboru več milijonov vredno premoženje, je izvalil od nekega ruskega tovariša v Vevčah nekaj obleke in 400 kron denarja, od njegove svakinje Marije Novak v Vevčah pa tudi 400 kron denarja. — V Stični so vlomili tatovi pri posestniku Bernotu in mu odnesli vso slanine in meso od enega prešiča, kate-rega je pred 2 dnevi zaklal. Poleg tega so odnesli še 161 slivovke, obleko in žepno uro. — Na cesti od kolodvora v Stični do Drage so napadli neznan roparji dva posestnika, ki sta se pejala okrog polnoči domov. Rešila sta se, ker sta pravočasno opazila roparje in pognela konja v dir, tako da jih roparji niso dohiteli. Sploh je v okolici Stične po noči na cesti zelo nevarno in se je iz-vršilo v zadnjem času že več predrznih napadov.

Primorske novice.

— p Kakor v Jugoslaviji. Italijanska vlada hoče baje pospešiti izplačilo vojne odškodni-ne goriški mposesnikom. Zato je poslala iz Rima 50 uradnikov, da pomagajo izvršiti po-sle. Preje je pa ista vlada odpustila na Goriškem v lito število sposobnih uradnikov, ki so jim bile krajevne razmere in posamezne za-deve popolnoma znane. Kako bo šlo delo izpod rok v pokrajini tujim uradnikom, si je lahko misliti.

— p Smrtna kosa. Umrli je v svoji vili v Gori-ri ga Marija Tonkij roj. Lenassi, vdova po pok. odvetniku dr. Nikolaju Tonkiju. Bila je blaga žena. N. v m. p.

— p Pod snežnim plazom. Dne 24. januarja so odšli iz Nemškega Ruta preko Stržiške pla-nine proti Jugoslaviji štirje mladi moški, med njimi Franc Leban, ki je bil šele šest mesecev poročen. Nosili so vrečo volne, da bi jo dali tkat tkalec v Jugoslaviji. Malo pod vrhom pa se je začel meliti sneg pod nogami in zdrseli so s plazom vred v dolino. Franca Leban in Ivana Steudlerja je plaz pokopal in so ju vsa zlomljena mrtva izkopali. Enega izmed fantov je vrglo v stran in so ga našli kasneje z zlom-ljeno nogo in napol zmrznjenega, eden pa je ostal v plazu bolj na površju ter se je sam iz-kopal iz snega in s težavo privlekel do Str-žišča.

— p Nesreče z vojnim strelivom. Izza vojne po polju razstreseno vojno strelivo zahteva vedno novih žrtev med primorskim prebival-stvom. Zadnje dni je taka granata odrgala nogo mladeniču škodniku v Bodrežu pri Ka-nalu; istotam je granata raztrgala delavca, ki je bil uslužen pri zbiranju vojnega materi-jala.

— p Idrija. Idrijski rudnik pod novo upravo hira in z njim cela naselbina, ki je popolnoma odvisna od rudnika. 500 mladih domačih ru-darjev je že brez posla, a na delo so sprejeli 16 delavcev iz južne Italije, ki pa delu niso kos. V zadnjem času je rudniška uprava opustila 25 uradnikov in poduradnikov.

Štajerske novice.

— Š Cvetlična razstava v prid »Domu ubogih« v Mariboru. Pomožna stanovanjska akcija, ki ima namen zgraditi dom za brezstanovanjske in dom za tuberkulozne reveže, nastopi te dni svojo prvo pot javne zbirke. V ta namen sta zamišljeni dve prireditvi: Sadjarsko in vrt-narsko društvo za Slovenijo priredi svoj letoš-nji občni zbor dne 1. februarja v Mariboru. Udeležijo se ob enem velike cvetlične razstave, katero v prid »Domu ubogih« priredi velepod-jetje »Vrt« Džamonja in drugovi dne 2. in 3. februarja. To akcijo je vodila dosedaj Kredit-na in stabna združba »Mojmir«, ki je izvršitev poverila samostojnemu odboru »Doma ubo-gih«. Cela akcija stoji pod protektoratom kne-zoškofa msgr dr. Karlina in pod častnim pred-sedstvom velikega župana g. dr. Ploja. Po raz-stavi se skliče velika anketa za preosnovo do-sedanjega odbora v posebno samostojno dru-štvo.

— Š Čehoslovaško-jugoslov. liga v Mariboru. V četrtek, dne 31. t. m. se vrši v Mariboru ustanovni občni zbor čehoslov.-jugoslovanske lige. Na občni zbor pride tajnik lige iz Bratis-lave g. Josip Hudeček.

— Š Občni zbor Slovenske Čitalnice se je vršil v soboto, dne 28. januarja v mariborskem Narodnem domu.

— Krvava veselica v Kamnici pri Mariboru. V nedeljo, 27. t. m. se je vršila v Kamnici v gostilni Šerag veselica, ki se je končala zelo tragično. Ko je bila zabava najživahnejša, je nastal prepir, ki se je končal s tem, da so ne-kega Straussa vrgli iz gostilne. Za njega se je potegnil hlapec Haložan ter pihljal domov po staro avstrijsko pištolo. Nato je oddal več stre-

lov skozi okno v nabito natlačeno gostilniško sobo. Med gosti je nastala strahovita panika. Hipoma je bila soba izpraznjena, na tleh je pa ležalo 6 žrtev Haložanove podivjanosti, veči-noma vse težko ranjene. Mariborski rešilni od-delek je takoj prihitel na lice mesta ter nudil ranjencem prvo pomoč. Haložana in Straussa je orožništvo še isto noč aretiralo.

— Š Nevarni vlomilci pod ključem. Maribor-ska policija je te dni aretirala več mladih giz-dalinov, ki niso imeli nikakega poklica in za-služka, živeli so pa kljub temu razsipno in elegantno. Dognalo se je namreč, da tvorijo ti fantje vlomilsko družbo, katero je policija že dolgo zastoj zasledovala. Specijaliteta teh vlomilcev je bila, da so kradli po boljših hišah na podstrešju se suseče perilo. Dvema vlomil-cema so dokazali nič manj nego 16 vlomov in tatvin ter sta napravila več deset tisoč dinar-jev škode.

Gospodarstvo.

— g Koliko plačajo Jugoslavlani na glave davkov? Neki arabski list je izračunal, da od-pade v naši državi na vsakega državljana 862 dinarjev. Vštevali vse ostale raznovrstne davščine, pride celo do številke 976 dinarjev. Če pa odštejemo one osebe, ki ne plačajo no-benega davka, pridemo do vsote ki presega 1000 dinarjev.

— g Uradni tečaj tujim valutam in devizam za mesec februar je določen sledeče: 1 napo-leondor 300 Din, 1zl. turška lira 340 Din, 1 an-gleški funt 370 Din, 1 dolar 87 Din, 100 franc. frankov 390 Din, 100 švicarskih frankov 1500 Din, 100 drahem 160 Din, 100 italijanskih lir 378 Din, 100 šal. kron 252 Din, 100 mažarskih kron 0.30 Din, 100 romunskih lejev 43.50 Din, 100 bolgarskih levov 62 Din, 100 peset 1090 D, 100 holandskih goldinarjev 3230 Din, 100 dan-skkih kron 1380 Din, 100 avstr. kron 0.12 Din, 1 milijon poljskih mark 2.50 Din, 100 belgij-skih frankov 360 Din.

— g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 345—350, ječmen 315 Din, oves 250 Din, koruza 255 do 257.50 Din, pšenična moka št. 0 532.50—540 D, št. 6 325 Din.

— g Celokupen promet na novosadski pro-duktni borzi je znašal pretekli teden 623 vago-nov in to pšenice 55, ječmena 24, ovasa 10, ko-ruze 481, žitola 5, moke 32, otrobov 15 in rži 1 vagon.

— g Koliko kupuje Jugoslavija tekstilij od Čehoslovaške? Po podatkih statističnega urada je kupila Jugoslavija v preteklem letu v Čehoslovaški tekstilnih izdelkov za sledeče vsote: izdelkov iz bombaža 213 in iz volne za 72 milijonov, skupno torej za 285 milijonov čehoslovaških kron. Še več teksti-lij je kupila edino Avstrija (za 1 milijardo kron). Celokupen izvoz je znašal 2.745 miljo-nov čehoslovaških kron in je Jugoslavija stala med odjemalci na drugem mestu.

— g Izvoz lesa za kurjavo. Kakor je raz-vidno iz statističnih podatkov, se je izvoz lesa iz naše države za kurjavo znatno po-večal. V letu 1923. je znašal 700.000 meterskih stotov, kar predstavlja vrednost 600 miljo-nov dinarjev. Največ tega lesa gre v Italijo, kateri sledi Francija. Znatno del izvoza gre tudi v Mažarsko.

— g Produkcija železne rude v Združenih državah je znašala l. 1923 40.06 milijonov ton. S tem je dosegla Amerika rekord svoje pro-dukcije.

BORZA.

Curli, dne 30. januarja 1924. (Sklep.) Devize: Pešta 0.02, Berlin 0.000000135, Italija 25.125, Lon-don 24.03, Newyork 579.25, Pariz 26.35, Praga 16.70, Dunaj 0.008160, Bukarešt 2.90, Sofija 4.10, Belgrad 6.60. Valute: n. a. K 0.008160.

Zagreb, 30. januarja 1924. Devize: Pešta 0.325, Italija 3.7835—3.8125, London 809.75—872.75, New-york 86.50—87.50, Pariz 3.9775—4.0275, Praga 250.15—253.15, Dunaj 0.1217—0.1237, Curli 15.03 do 15.13, Amsterdam 32.45—32.75. Valute: dolar 85.825 do 86.625.

Ljublianske novice.

— Ij Somišljenike SLS opozarjamo, da so v tajništvu SLS za Ljubljano v Ju-goslovanski tiskarni, II. nadstropje, na vpogled volivni imeniki med uradnimi urami vsak dan od 5. do 6. ure popoldan. Pozivamo vse somišljenike, da volivne imenike pregledajo in ugotovijo, ako so pravilno vpisani, zlasti tiste, kateri so se preselili iz enega v drugi volivni okraj, ter dajo tajništvu na razpolago podatke za reklamacijo. Opozarjamo na-še somišljenike, da je danes zadnji dan za vlaganje reklamacij.

— Ij Jok in stek. Ata zadnje tedne niso bili nič prav tako. Pomagal ni ne čaj, ne petiño-vec, ne popelni. Da, niti popeljčki niti Tudi za-dnje in skrajnje sredstvo, najboljšo med vse-mi, veste ono s tremi zvezdami in z napisom »Cognac Médicinal triple sec« ni nič zaleglo. Ata so sicer dejali, da je firma prvovrstna, am-pak dr. Cognac, wissen Sie... tu so ata kar zaobrnilli usta in jezik, nič jim ni bilo to kaj prav. Zato so raje nekaj tednov ostali pod ode-jo. Včeraj so pa le zlezli izpod pernice, obuli kosmate copate in oblekli debelo batiran bou-žuri in zlezli za peč v mehke naslonjač. Potem so si napolnili dolgocevno pipo — drugod pra-vijo luto ali fajfo — s pristnim tobakom z Go-lovca in Rožnika in so brali skozi špegle seve-da, svoje špegle. Ko so tako brali, jim je bilo najbolj všeč ko so brali von die Klerikaltzen. »Sakra« so dejali ata. »es ist einfach groß-

artig! Ja, če človek ne bi imel podgroma, oh, tudi mi bi plesali po eni nogi tri polke naenkrat, tako smo pa reveži — še po vseh štirih človek ne spravi »vavajšitac« skupaj! Aber diese verdammten Klerikaltzen! Ti znajo, ja-ja, ti znajo! Kar kankan ti zaplešejo, v vlado, iz vlade, po sredi vlade, brez vlade, na vlado, po vladi, pred vlado, okrog vlade, kakor hočejo! Oh, ko bi tudi mi mogli, magari auf alle viere, aber nur in die Regierung, nur in die hohe Regierung! Ja, vlada, wissen Sie, tam človek lahko hofrat postane, wissen Sie, ali razumele? In lep orden se lahko dobi tam! Tako bodo pa diese verdammten Klerikaltzen nas, naprednjake, čisto odrinili! Kam naj to pride? Es ist einfach nicht mehr zum aushalten, es ist schrecklich! Je že bolje, če grem raje zum Maček, dem weltberühmten, katere ne poznajo prednosti plina proti drugim kurivom, da se udeležijo zanimivega predavanja.

Ij Kdor rabi plin — štedi s časom in denarjem! Dokaz bo prinesen pri poskusni kuhi s plinom dne 1. februarja ob 5. popoldne v telovadnici Mladike (vhod Šubičeva ulica). Opozorjamo vse cenjene gospodine, katere ne poznajo prednosti plina proti drugim kurivom, da se udeležijo zanimivega predavanja.

Ij Carinska konferenca v Ljubljani. Danes, v četrtek dne 31. januarja ob pol 6. popoldne se vrši v posvetovalnici trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani carinska konferenca, na kateri se bo razpravljalo predvsem o vprašanju namestitve ljubljanske carinarnice v prostorih in skladiščih špedicijske delniške družbe »Balkan«. Zadeva je za vso ljubljansko trgovino in bodoči gospodarski razvoj Ljubljane izredne in dalekosežne važnosti in je zato udeležba vseh veletržcev, posebno pa importerjev nujno potrebna.

Ij S pošte. Počeniš s 1. februarjem t. l. se ukine pri tukajšnji glavni pošti ob nedeljah in praznikih popoldne med 18. in 19. izdaja pisemskih pošilk ter ostane glavni vhod v pošto poslojpe od 11. dalje zaprt. Priporočene pošilke pa se bodo sprejemale in pošne vrednotnice ob označenih dneh med 18. in 19. v prostoru, kjer se sprejemajo tudi brzojavke in kamor je vhod iz Prešernove ulice, pritičje, prva desna vrata v veži.

Ij Krznarji so zbrali za venec pokojniku A. Krejči in darovali preostanek v znesku 113 Din Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova ulica 12. Odbor imenovanega društva se kar najlepše zahvaljuje za ta veliki-kodušni dar.

Ij Nesreča. V kartonažni tovarni I. Bonač je delavcu Alojziju Medvedu kos železa zmečkal desno roko.

Ij Prefrigan goljuf. K soprogi dirigenta Jadranske banke v Sarajevu Slavici dr. Gajevi v Ljubljani je prišel neznanec. Predstavil se je za Mirka Vladiča, dipl. agronoma in dobrega prijatelja njenega soproga. Pod zvijačno pretvezo je izvil od nje 160 K denarja. Ker se je možakar obnašal jako sumljivo, spraševal o domačih razmerah in motril stanovanje ni izključeno, da je mož vohun kake vlomilske bande. Ugotovili so tudi, da ga dr. Gaj sploh ne pozna.

Ij Mleko. Združene mlekarne, Vojaška ulica, nasproti belgijske vojašnice, sprejemajo zopet in to do 15. februarja nove abonente za mleko, ki se dostavlja z vozmi dnevno na dom

in to v poljubni množini. Garantira se za popolnoma sveže, čisto, pasterizirano mleko s ca 3.5 odstotki tolačnosti. Naroča se lahko tudi telefonično, št. 446. 433

Po svetu.

KAŠEN JE POGREB BOLJŠEVIŠKEGA VODITELJA.

V nedeljo, dne 27. januarja, so se vršile pogrebne slovesnosti za umrlim voditeljem ruskih boljševisikov Ljeningom. V soboto prej je imel kongres sovjetov žalno sejo, pri kateri je igrala godba žalne koračnice in se je izvajal Mozartov slovit Requiem. Posmrtnice so govorili Kalinin, Ljeningova vdova in drugi boljševiski veljaki. Slovesnost je zaključila godba z revolucionarno žalno himno.

Mimo Ljeningovega trupla je defiliralo v soboto nad milijoni ljudi. Na Rdečem trgu so z mrzlično naglico gradili mavzolej, ki bo izprva zgrajen iz lesa v obliki piramide, pozneje pa bo sezidan. V nedeljo ob 6. zjutraj je bil dograjen. V mavzoleju bo postavljena mrlja na visokem mrtvaškem odru nekaj mesecev. Temperatura bo vzdržana ves čas pod ničlo. Podij in krsta bosta postavljena pod ogromno stekleno omaro in ostaneta tako več mesecev na ogled, dokler ne zgradijo krematorija, da sežgo mrlja.

V nedeljo, na dan pogreba, je bilo strašno mrzlo, 30 stopinj pod ničlo. Mrlja so ob 9. popoldne prenesli na mrtvaški oder na Rdečem trgu. Ob 10. so začele množice mimo defilirati. Cerkvenega pogreba in cerkvenih slovesnosti ni bilo nobenih. Duhovščina je bila ob pogrebu izključena. Živa cerkev bi se bila rada udeležila pogreba z deputacijo duhovščine, od boljševiskov podpirana cerkvena organizacija »krščanski prerod« pa je priredila cerkvene žalne slovesnosti. Stara pravoslavna cerkev s Tihonom na čelu je bila proti udeležitvi. Pri pogrebu tudi ni zvonilo. Zvonjenje so nadomeščale tovarniške sirene.

Pogrebni spreved so otvorile častne kompanije, pred krsto so nosili 700 vencev, krsto so pa prenesli iz strokovne palače člani vlade na Rdeči trg do katafalka, postavljenega pred mavzolejem. 20.000 vojakov je stražilo. Številne godbe so nepretrgoma igrale žalne koračnice. Pri žalni paradi so defilirale častne kompanije rdeče armade, pehota s strojnimi, artilerijske čete, kozaki, letalci, pomorščaki in oddelki motociklistov in avtomobilistov. Vojaštvu so sledile deputacije. Ob polštirih popoldne je obkrožil tribino pred mavzolejem dvojni vojaški kordon. Na tribino so smeli samo sorodniki in prijatelji Ljeningovi. Pet minut pred štirimi je garnizijski poveljnik Muralov poveljeval salut, nakar se je začel spreved pomikati. Kamenec, Zinovjev, Buharin, Stalin in Kalinin so dvignili krsto in jo nesli skozi dvojni špalir v mavzolej. S Kremla so zagrmeli topovi. Ko so položili krsto v mavzolej, so se vrnili na Rdeči trg, kjer je strankin vodja Molotov intoniral začetne takte revolucionarne žalne koračnice. Temu je sledilo petje, nakar je vojaštvo odkorakalo.

Naznanila.

Koncert go. Vilme Thierry-Kavčnikove. Kakor smo že javili, se vrši edini letošnji koncert gospe Thierryjeve 4. februarja v veliki dvorani hotela »Union«. Impozantni, polni glas te pevke, ki obsega cel altovski in malodane sopranski register, združen s fino pevsko tehniko, nam je porok, da se bo ljubljanskemu opernemu in koncertnemu občinstvu nudi večer največjega užitka. Na klavirju

spremlja naš mladi talentirani skladatelj L. M. Škerjanec. Spored obsega dve še ne peti pesmi skladateljev Adamiča in Škerjanca, dalje moderna dela Wolla, Marxa, Pfitznerja, Straussa ter dve pesmi Masseneta s spremljevanjem viole; slednje je prevzel g. profesor Jeraj. Ker ljubljanska publika nima prilike žuti go. Thierryjevo v operi, se bodo izvajale tudi nekatere operne arije, tako iz Mussorgskega »Kovansčina«, Wagnerjevega »Rienzijskega«, Saint Saens »Samsona in Dalile«, Mascagnijeve »Cavalerie rusticane«. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Rokodelski dom v Ljubljani. Na Svečnico ob 7. uri zvečer priredi katoliško društvo rokodelskih pomočnikov gledališko predstavo. Spored: Veseloigri: »Svitoslav Zajček« in »Strah z dolgo roko«, petje, kupleti, šalji, prizori. Vabimo!

Stolna Prosveta ima v nedeljo, dne 3. februarja zvečer ob 7. uri svojo letošnjo prireditev v prostorih I. delavskega konsumnega društva na Kongresnem trgu. Člani in po njih vpeljeni prijatelji dobrodošli!

V šentjakobski prosveti v Ljubljani bo predaval na svečnico 2. februarja mons. dr. Josip Debevec, v nedeljo 3. februarja pa mons. Viktor Steska o križarskih vojskah (skioptične slike), začetek ob pol 8. zvečer.

Sentpeterski družabni klub priredi dne 1. februarja ob 8. zvečer svoj družabni večer v veliki dvorani Uniona. Po predprvih sodeč obeta biti ta prireditev ena najlepših te sezone, nakar opozarjamo in vabimo k čim obilnejši udeležbi. Pri prireditvi svira prvovrsten orkester. — Odbor.

Redni občni zbor Društva prijateljev human. gimnazije se vrši danes, 31. jan. ob 4. popoldne v posvetovalnici I. drž. gimn. v Ljubljani. — Odbor.

Cerkveni vestnik.

e Nočnim častilem presv. R. T. naznanjamo, da je nočjo celonočno češčenje presv. Zakramenta. Vabimo vse možne častilce, da se v obilnem številu udeležijo češčenja.

e V Mošnjah bo v sredo, dne 13. februarja sod. konferenca.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Četrtek, 31. jan.: — Zaprt.

Petek, 1. februarja: BENESKI TRGOVEC, premijera. — zven.

Sobota, 2. februarja: OTHELLO. — Izven.

Nedelja, 3. februarja: ob 3. popoldne UGRABLJENE SABINKE, ljudska predstava. — Ob 8. zvečer BENESKI TRGOVEC. — Izven.

Ponedeljek, 4. februarja: MOGOČNI PRSTAN. — Red B.

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Četrtek, 31. jan.: — PLESNI VEČER mladostne plesalke gđe Rut Vavpotičeve. — Izven.

Petek, 1. februarja: GOSPOSVETSKY SEN — red E.

Sobota, 2. februarja: popoldne ob 3.: PRODANA NEVESTA. — Ljudska predstava.

Nedelja, 3. februarja: GORENJSKI SLAVCEK, 25. predstava. — Izven.

Ponedeljek, 4. februarja ZAPRTO.

Prosveta.

pr Na Matineji, katero priredi simfonični orkester Zveze godbenikov za Slovenijo v soboto, dne 2. februarja (praznik) ob 11. popoldne tvori glavno točko svetovnoznano delo ruskega skladatelja Čajkovskega simfonija za veliki orkester, ki obsega štiri stavke. Simfonijo dirigira operni ravnatelj g. Rukavina. Simfo-

nični orkester tvorijo člani opernega orkestra in člani drugih ljubljanskih orkestrów, ki so člani Zveze godbenikov za Slovenijo. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Izpred sodišča.

Tatovi v mlinu. Že skoro pred letom je pogrešil mlinar France Cesar v Sp. Gernemiku v svojem mlinu vrečo pšenične moko in pa vrečo pšenične in ržene zmesi. Po daljšem času se je ugotovilo, da je ta dva ukradena žaklja prodala posestnica Franciška Galjot trgovki z deželnimi pridelki Mariji Stefelinovi v Mostah in sicer za 1600 kron. Trgovka je bila uverjena, da je blago pošteno, ker ga je pripeljala kmetica-posestnica. Nadaljna preiskava pa je tudi ugotovila, da sta vreči ukradla iz mlina soobtožena Miha Galjot, ki služi sedaj pri mornarici in pa Jože Stular, ki je baje prvemu samo pomagal odnesti vreče z nekega travnika, kamor je Galjot privlekel iz mlina. Obtožena sta vse priznala, Galjotova pa je ugotavljala, da je bila uverjena, da sta ji prinesla fanta žito od doma, kjer bi ga pa morala tudi ukrasti, ker še nista gospodarja. Obsojeni so bili Galjot in Stular radi tatvine in sicer prvi na 4 mesece, drugi pa na 10 tednov težke ječe, Galjotova — ki pa prvemu ni prav nič v sorodu — pa radi deležnosti pri tatvini na 1 mesec strogega zapora in morajo solidarno plačati mlinarju Ersarju 2200 kron za blago, katero je moral on, kot njemu zaupano, strankam vrniti, in pa vrniti vreče. Dalje morajo plačati vse stroške postopanja in pa sodno takso po 200 odnosno 300 kron tako, da bo to žito precej drago.

Turistika in sport.

Tekme v sankanju in v skokih na smučeh se vrše v nedeljo in v soboto v Bohinju. Jugosl. zimskosportski savez je priredil obe tekmi tako, da bo mogoče posestnikom prisostvovati obem prireditvam, ter se vrši sankajska tekma v soboto (na praznik) popoldne, tekma v skokih pa v nedeljo popoldne. Prijave za tekme je nasloviti na J. Z. S. S. Opozorjamo, da ima sedaj popoldanski gorenjski vlak in pa jutranji zvezo na Bohinj, medtem ko gre večerni le do Jesenice. Smučarji, ki ne bodo tekmovali, naj gredo v Bohinj kot izletniki. Točno poročilo o snegu v Bohinju objavimo v petek ter bo ta dan tudi pri tvrdki Gorec izvešeno.

Poizvedovanja.

Našel se je svilen šal. Kdor ga je izgubil, ga dobi na Hrvatskem trgu 4, pritičje, desno. Izgubila se je 30. t. m. popoldne od dolenjskega do mesarskega mostu denarnica s 1810 Din in malim listkom. Pošten najditelj se naproša, da jo odda proti nagradi za Gradom št. 4, gostilna pri »Sokolcu«, pritičje pri g. Bradeško.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Temperatura v C	Relativna vlaga v C	Nebo, vetrov	Povprečna v mm
29. 1. 21 h	737.7	- 2.5	0.2	jasno	—
30. 1. 7 h	739.2	- 3.1	0.5	v. obl. j. z.	—
30. 1. 14 h	739.6	0.1	0.4	d jas. s. v.	—

SPREJMEM DIJAKA
srednješolca brezplačno na stanovanje proti poučevanju Naslov pri upravi pod 572.

Spretna korespondentinja
z znanjem cirilice in nemške in slovenske stenografije ter strojepisja dobi mesto. — Ponudbe pod šifro: »Spretna 550« na upravo.

Dva dobro izvežbana POMOČNIKA
za veliko fino delo sprejme takoj Ivan Vrhovec, krojač, Dravljice, št. Vid p. Ljubljani. Hrana in stanovanje v hiši.

ZAKETNO OBLEKO
novo, PRODAM. Sv. Petra cesta 27. I. nadstropje.

NA STANOVANJE
s popolno oskrbo in hrano sprejem 1 ali 2 gospoda. Ambrožev trg št. 1. 558

čebulček
v vsaki množini, kupujemo po K 32 — za kilogram. — SEVER & KOMP, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 486

Reduciran VIŠJI URADNIK
(elektro- in strojni tehnik), večstransko izobražen, večje tudi knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence, išče zaupno mesto. Ponudbe pod »TEHNIK« na upravo »Slovenca«.

SALDOKONTISTINJO
z znanjem dvojnega knjigovodstva, SPREJMEM pod dobrimi plačilnimi pogoji v industrijsko podjetje v Ljubljani. Starejše moči imajo prednost. — Ponudbe pod »Marljiva in spretna 551« na upravo »Slovenca«.

Iščem jarmista
(GATRISTA) k polnojarmeniku, večšega brušenja žag. Samci prednost! Nastop takoj! — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod števil. 522.

NE ČAKAJ spomlad!
Naroči takoj: SEMENA, sadno drevje, vrtnice, dalije, gladiole itd. — VRTNARSKO VELEPODJETJE »VRT« — Džamonja in drugovi — Maribor. Zahtevajte cenik!

Županstvo v LOŽU
naznanja, da je pokrajinska vlada dovolila zopet

nova dva živinska sejma
in sicer 19. svečana in 5. decembra vsako leto. Na to se opozarjajo trgovci in pa kupci.

Kupim dobroohranjeno opravo
za spalnico in kuhinjo. Ponudbe z navedbo približne cene na upravo »Slovenca« pod šifro »POHIŠTVO«.

SENO
dobro za govedo ali konje prodam. — FRAN ŠUSTAR, Dolenjska cesta.

BUKOVO OGLJE
dobre kvalitete, suho (z vilami naloženo), prosto prahu in brašne, kupi vedno: Guerrino MARCAN, Trst, Via San Anastazio 10. Oferte, z navedbo cene franko Postojna, adresirati na gorenji naslov ali na: Giov. Marcan, Straža, Dolenjsko. 454

Ravnokar sem prejel »Pralne aparate«
iz svetovno znane tovarne »JOHN« in posebno opozarjam večja gospodarstva, bolnice, hotelirje, kavarnarje, gostilničarje itd. Ogledajo se isti lahko vedno v veletrgovini z železnino

Stanko Florjančič
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta števil. 33.

Dekoracije ZA VESELICE
Ceni društvom in gostilničarjem priporočila tvrdka M. TIGAR. Ljubljana, veliko zalogo papirnatih krožnikov in servietov, serpentine, konfeti, lampione, zalepke za šaljivo pošto in srečolov, girlande in druge lepe okraske po najnižji ceni! — Društvom popusti! 227

Od hiše do hiše
gre glas o izvršni kakovosti mila »Gazela«

ki se odlikuje po svoji izdatnosti in obilnih penah.

Najcenejše in najboljše so vžigalice iz tovarne vžigalic v Rušah.

MODRA GALICA
Ia nemške kakovosti, znamke »Johannisthal« — garantirana 98—99 odstotna, v egaliziranih sodih po 100, 250 in 300 kg STALNO V ZALOGI pri

STANKO FLORJANČIČ
VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO — LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 35.

Poravnajte naročnino!

Zahvaljujemo
se prav od srca vsej številni blagi gospodi, ki je o pri-
liki bolezni in smrti našega preljubega očeta in deda,
gospoda

Antona Krejčija

s požrtvovalno ljubeznivostjo lajšala rajniku zadnje ure,
mu izkazala v tako obilni meri poslednjo čast in nudila
tudi nam s svojim prijaznim sočutjem oporo in tolažbo
v teh težkih dneh.

Posebej se še zahvaljujemo slavnemu pevskemu
zboru Glasbene Matice za ganljivo slovo, Sokolu in
obrotnim tovarišem rajnika pa, da so v tako častnem
številu spremili starega svojega člana in tovariša na
zadnji poti.

Rodbine: ANTON KREJČI — dr. VILJEM KREJČI —
MILČINSKI — ARKO.